

Asia: VN/21126/2021

Hallituksen esitysluonnos työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimassaolossäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain voimaantulosäännöksen ja lain siirtymäsäännöksen muuttamisesta ja eräiden muiden lakien muuttamisesta ja täydentämisestä

Vantaan kaupunki, samansisältöinen lausunto Keravan kaupunki

Vantaan ja Keravan työllisyyspalvelut kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisesta asiasta.

Esityksen pääasiallinen sisältö

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilulailla osa TE-palveluiden tehtävistä on siirretty väliaikaisesti kuntakokeilulain 3 §:ssä mainituille kokeilualueille. Näistä kokeilualueiden kuntien julkisista työvoima- ja yrityspalveluista on säädetty kuntakokeilulain 10 §:ssä.

Hallitus päätti puoliväliriihessä 29.4.2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Ehdotetulla työllisyyden kuntakokeilulain voimassaolon jatkamisella on tarkoituksena jatkaa kuntakokeilua, kunnes TE-palvelut siirretään pysyvästi valtiolta kuntien järjestämisvastuulle.

Tarkoituksena on, että jatkamalla kuntakokeilua TE-palveluiden asiakkaat säästyisivät tarpeettomilta siirroilta valtion ja kunnan toteuttamien TE-palveluiden välillä. Lisäksi TE-toimistojen henkilöstö säästyisi ylimääräisiltä siirroilta valtion ja kunnan välillä. Kuntakokeilun jatkamisella mahdollistetaan työllisyyden hoidon palvelumallien kehittäminen edelleen vuosien 2023–2024 aikana.

- Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain (1269/2020) voimassaoloa 31.12.2024 asti. Samalla esitetään muutettavaksi lain siirtymäsäännöstä vastaavasti.

- Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 9 luvun 1 §:n 3 momentin voimassaoloa 31.12.2024 asti.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2023.

- Esityksessä ehdotetaan jatkettavaksi työttömyysturvalain (1290/2002) 2 a luvun 13 a §:n voimassaoloa 30.6.2025 asti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeilun lausunto

Vantaan ja Keravan kaupungit toteavat lausuntonaan, että hallituksen esitys työllisyyden kuntakokeilulain voimassaolon jatkamisesta on perusteltu esityksessä todetuista syistä:

- Asiakkaiden siirtäminen kunnan ja TE- palvelujen välillä on tarpeetonta tilanteessa, jossa TE- palvelujen pysyvää siirtoa valtiolta kuntien järjestämisvastuulle valmistellaan. Kuntakokeilunasiakkaiden palveluiden saatavuuden ja laadun turvaaminen tulee olla ensisijainen tavoite.

- Lisäksi TE-toimistojen kokeilualueilla työskentelevä henkilöstö säästyy ylimääräisiltä siirroilta kuntakokeilukunnista valtiolle. Jatkuvuuden turvaaminen on kuntakokeilussa työskentelevän henkilöstön työhyvinvoinnin kannalta tärkeää. Henkilöstön aseman turvaaminen yhteistoimintamenettelyllä on perusteltua.

- Erittäin tärkeää on ennakoida kuntakokeilun käynnistämisen yhteydessä syntynyt tilanne, jossa siirtovaihe ei suju laissa tarkoitetulla tavalla. Tästä esimerkkinä on Vantaan ja Keravan kuntakokeilun käynnistymisvaihe, jolloin Vantaan ja Keravan työllisyyden kuntakokeiluun siirtyi vain 60 % TE- henkilöresursseista.

Selkeyden vuoksi onkin syytä täsmentää perusteluosan 4.2.5 luvussa esitettyä virheellistä arviota kokeilujen henkilöstövajauksen syistä

ja siitä johtuvaa työnhakija/työntekijä kuormitusta. Esityksen perusteluissa esitetään, että henkilöstövajauksen syynä olisi kokeilukaupunkien haluttomuus kohdentaa resursseja kuntakokeilun toteuttamiseen. Käsitys on virheellinen, eikä huomioi siirtävävaiheen edellä kuvattuja tosiasiallisia ongelmia TE- henkilöstön siirtämisessä kuntakokeiluihin. Laissa edellytettiin myös, että TE- hallinnosta siirtyvällä henkilöstöllä olisi kuntakokeilun tehtävissä

vaadittava osaaminen. Osaamisen arvioinnin teki TE- toimisto. Käytännössä kuntakokeiluunsiirtävää henkilöstöä on jouduttu henkilöstövajauksesta johtuen perehdyttämään useassa eri vaiheessa myös työllisyyspalvelujen lakisäätteisiin tehtäviin.

- Yhdymme esityksessä esitettyyn näkemykseen, että kuntakokeilun jatkamisella on pystyttävä turvaamaan edellä esitetyistä syistä pitkäjänteisempi työllisyyden hoidon palvelumallien kehittäminen myös siirtymävaiheessa vuosien 2023–2024 aikana.

Hallituksen esityksessä todetaan, että kokeilukunnilla ei olisi oikeutta irtautua kokeilusta nykyisin voimassa olevan kuntakokeilulain voimassaolon päättymisen jälkeen. Esitys on perusteltu siirtymävaiheen aikana ja mikäli lakimuutos TE- palvelujen siirrosta toteutuu. Kokeilukunnille tulisi kuitenkin taata oikeus irtautua kuntakokeilusta, mikäli lakimuutos TE- palvelujen siirrosta ei etene. Ehdotettu laki olisi voimassa rajoitetun ajan ja sen voimassaoloaikana valmistellaan lakimuutosta, jonka perusteella TE-palvelut on tarkoitus siirtää pysyvästi kokonaisuudessaan kuntien vastattaviksi.

Esityksiin kuntakokeiluun liittyvien eräiden muiden lakien muuttamis- ja täydentämisehdotuksiin toteamme lausuntonamme, että esitykset julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) työttömyysturvalain (1290/2002) muutoksista ja siirtymäajasta turvaavat asiakkaan palveluiden jatkuvuuden riittävällä tavalla.

Taipale-Vuorinen Susanna
Vantaan kaupunki

Väätäinen Eija
Vantaan kaupunki - Vantaan ja Keravan työllisyyspalvelut